

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ” – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА "ХИГИЕНА, МЕДИЦИНСКА ЕКОЛОГИЯ, ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ И
МЕДИЦИНА НА БЕДСТВЕНИТЕ СИТУАЦИИ"
КАТЕДРА „ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ, ЕПИДЕМИОЛОГИЯ, ПАРАЗИТОЛОГИЯ И ТРОПИЧЕСКА МЕДИЦИНА“

ХИГИЕНА И ЕКОЛОГИЯ НА ЗДРАВНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ ”
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
“МАГИСТЪР” ПО РЕДА НА ЧЛ. 3 (АЛ. 2 И 3) ОТ ЕДИ-2006

ТАБЛИЦИ

ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ В СДО

Табл. № 1. Информация за структурните единици на дисциплината.

1. Информация за учебната дисциплина

Учебната дисциплина „Хигиена и екология на здравното заведение” е от учебен план за обучение на студенти от МУ – Плевен, специалност "Управление на здравните грижи". Целта на дисциплината е медицинските специалисти да придобият най-важните теоретични знания, по отношение на специфичните хигиенни аспекти на работната среда, както и определен обем от познания върху епидемичните рискове в болниците и основните мерки за епидемиологичен контрол. Дисциплината е задължителна и се изучава в трети семестър на втори курс, като завършва със семестриален изпит. В лекционния курс по учебната дисциплина се разглеждат два основни модула - хигиенно-екологичен и епидемиологично-екологичен. Хигиенно-екологичната част на програмата има за цел студентите да придобият основни познания за болничната среда, като се запознаят с основите на хигиенната наука и медицинската екология, както и с хигиенно-екологичните проблеми, произтичащи от научно-техническото развитие на обществото и урбанизацията. Епидемиологична част на програмата има за цел студентите да се запознаят с нарастващата актуалност, здравната и икономическа значимост на проблема вътреболнични инфекции (ВБИ) и предпазните мерки при различни нива на риск, част от които са проблемите на болничната дезинфекция, стерилизация и антисептика. Учебната дисциплина е осигурена с подробни презентации за всяка отделна лекция

2. Преподавателски екип

Доц. д-р Ваня Бирданова, д.м., магистър по медицина, доктор по хигиена, Сектор "Хигиена, медицинска екология и професионални заболявания, Ректорат 1, стая 176, тел. 064 884-192
Доц. д-р Таня Петкова, дм, магистър по медицина, доктор по епидемиология, Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина”. Ректорат 1, стая 260, тел. 064 884-174

3. Учебна програма

Учебната програма се разработва в обучаващите катедри от хабилитирани преподаватели, на които е възложена учебната дисциплина. За тази цел се прилагат и спазват процедурите за този вид учебен документ, заложи в Системата за поддържане на качеството на обучение. Структурата на програмата се обсъжда и утвърждава от колективните органи за управление в университета и отговаря на изискванията от системата за управление на качеството. Програмата се обсъжда в катедрените съвети и се предлага за приемане от съвета на основното звено. В учебната програма са посочени тематичния план на лекциите тяхното подробно съдържание. Учебното съдържание на лекциите е отворено и се актуализира, като се съобразява с новостите в инструктивните материали. Лекционният курс по учебната програма е осигурен като се използват презентационни, пълнотекстови и други нагледни материали. Програмата влиза в сила след утвърждаване от Декана на факултет Обществено здраве.

 [Съдържание на учебната програма по хигиена и екология на здравното заведение \(Uchebna_programa_Magistri_HEZZ.pdf\)](#)

4. Лекционен курс

Лекционният курс е предназначен за студенти от МУ – Плевен в задочна форма на обучение по специалност „Хигиена и екология на здравното заведение”. Курсът включва седем двучасови лекции и една едночасова. За всяка една от тях се предлага подробна презентация и списък на литературата, която е подходяща за самостоятелна подготовка и контрол на придобитите знания. Презентационните материали се представят чрез видеопроектори в лекционни зали.

Към лекционния курс ... (Titulna_stranica_Lectionen_kurs_Magistri_HEZZ.pdf)

5. Допълнителни материали и презентации (съдържанието в секцията е строго специфично за дисциплините)

Препоръчвана литература

В тази секцията по-долу се представя литературата, необходима за подготовка по учебната дисциплина. За успешна подготовка за изпитните процедури е достатъчна основната литература, но за задълбочаване на познанията по учебния материал е нужно да се използват и допълнителни източници. Това са материали поместени в Интернет и литературата в направлението на разглежданата тематика. Препоръчаната основна и допълнителна литература са посочени във връзката по-долу.

 [Основна и допълнителна литература по хигиена и екология на здравното заведение](#) (Preporuchvana_literatura_Magistri_HEZZ.pdf)

6. Конспект за изпита

За финализиране на подготовката по учебната дисциплина и полагането на семестриален изпит е разработен конспект. Целта на конспекта е да се систематизират получените познания, като се концентрира върху основни въпроси от преминалия лекционен курс. В конспекта са включени въпроси, които присъстват в презентациите към лекциите.

 [Конспект за семестриален изпит по хигиена и екология на здравното заведение](#) (Konspekt_Izpit_Magistri_HEZZ.pdf)

7. Форум по дисциплината

Форумът по дисциплината е мястото в Системата за дистанционно обучение, където може да се поместят мненията, въпросите и препоръките по начина на поднасяне на учебния материал, неговото съдържание и актуалност. Форумът е достъпен за всички обучаеми, които желаят да го използват. Информацията в него следва да бъде кратка и ясна при стриктно спазване изискванията на академичната етика и добрия тон. Преподавателите ще отчетат Вашите мнения и препоръки по учебната дисциплина и подготовката по нея. Благодарим Ви за разбирането.

8. Консултации

Консултациите по учебната дисциплина са присъствени и не присъствени. Присъствените консултации са препоръчителни и се провеждат в обучаващата катедра на МУ – Плевен по график, оповестен от преподавателите. На тези консултации се разясняват методиката и условията за подготовка по учебната дисциплина. За не присъствените консултации следва да се използва форума по дисциплината и електронната поща за връзка с преподавателите. Предвиждат се и дистанционни консултации, които се провеждат чрез виртуална класна стая или другите средства за връзка. Условията за използване на дистанционни консултации и времето за тяхното провеждане се определят от преподавателя. Те се разясняват по време на лекциите и в другите присъствени учебни форми или чрез електронната поща.

Табл. 2. Информация за съдържанието на лекциите

Лекция № 1: Хигиена и екология. Съвременни хигиенно-екологични проблеми

Същност на първичната и вторичната профилактика. Предмет, обект, цел задачи и методи на хигиенната наука. Връзки с другите науки. Същност на екология. Понятие за биосфера и екологична система. Екологична пирамида. Хранителни вериги. Същност на НТР. Глобални промени (деградационни изменения) в жизнената среда вследствие НТР. Отрицателни последици от НТР в битовата и работната среда. Хигиенно-екологични проблеми на урбанизацията. НТР и съвременна патология. Преодоляване на отрицателните последици от НТР.

 [Презентация към лекция № 1...](#) (PR1_Hygiena_ekologia_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf)

Лекция № 2: Хигиенни изисквания към планирането и устройството на здравното заведение

Видове болнично строителство - предимства и недостатъци на различните системи на застрояване. Основни нормативни документи. Хигиенни изисквания към планирането и устройството на болничния участък - разположение, терен, зелени насаждения, зони, нормативи. Видове помещения, общи изисквания и нормативи за болничните отделения и стаи. Структура на стопанския сектор. Изисквания към отделните му елементи. Водоснабдяване и канализация - видове, нормативи за различните болничните отделения. Събиране, отстраняване и обезвреждане на течните и твърдите отпадъците. Понятие за микроклимат. Елементи на микроклимата. Хигиенни нормативи. Комплексна оценка на микроклиматичния комплекс. Показатели за естествено осветление. Видове изкуствено осветление. Хигиенни нормативи. Особенности на отоплението и вентилацията в болничното заведение. Същност и елементи на лечебно-предпазния режим в болницата. Санитарен режим.

 [Презентация към лекция № 2 ...](#) (PR2_Bolnica_iziskvania_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf)

Лекция № 3: Хигиенни изисквания към специализираните болнични отделения

Основни изисквания и особености на детските отделения - площ, видове болнични стаи, разпределение, микроклимат, санитарен режим. Основни изисквания и особености на инфекциозните отделения - площ, видове

болнични стаи, разпределение на болните, микроклимат, санитарен режим. Основни изисквания и особености на фтизиатричните отделения - площ, микроклимат, санитарен режим. Основни изисквания и особености на операционния блок - планировка, ориентация, микроклимат, изкуствено осветление, вентилация, санитарен режим.

 [Презентация към лекция № 3 ... \(PR3_Spec_otdelenia_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf\)](#)

Лекция № 4: Профилактика на хранителните заболявания. Хранителен блок на болницата

Хранителни отравяния - видове, причинители, клинична картина, профилактика. Устройство на хранителния блок на болницата - поточност и разделност, основни изисквания към помещения, съдове и прибори. Хранителен офис. HACCP. Критични контролни точки.

 [Презентация към лекция № 4 ... \(PR4_Prof_hrani_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf\)](#)

Лекция № 5: Значение на болничната епидемиология в системата на здравеопазването

Определение, предмет и задачи на епидемиологията на инфекциозните болести. Епидемичен процес – основни звена, форми на проявление и екологични аспекти. Значение на епидемиологията в съвременните условия. Устройство и принципи на работа на отдели по болнична хигиена и епидемиология.

 [Презентация към лекция № 5... \(PR5_Boln_Epid_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf\)](#)

Лекция № 6: Болнична дезинфекция и стерилизация

Основни положения в дезинфекцията. Класификация на обектите, подлежащи на дезинфекция. Методи и средства за дезинфекция и антисептика. Химически дезинфектанти. Процедури за дезинфекция и антисептика в болниците. Обеззаразяване на рискови инфекциозни материали в медико-диагностични центрове. Основни положения в стерилизацията. Съвременна стерилизационна техника и утвърдени стерилизационни режими. Централна болнична стерилизационна – задачи, функционално устройство и организация на работа. Контрол на дезинфекцията и стерилизацията в лечебните заведения.

 [Презентация към лекция № 6... \(PR6_Dezinfectia_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf\)](#)

Лекция 7: Епидемиология на вътреболничните инфекции (ВБИ)

ВБИ – определение, критерии, класификация, рискови болнични структури. Епидемиологични аспекти на ВБИ. Дефиниране на риска от ВБИ. Предпазни мерки при различни нива на риск от ВБИ.

 [Презентация към лекция № 7... \(PR7_VBI1_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf\)](#)

Лекция 8: Превенция и контрол на вътреболничните инфекции (ВБИ)

Основни цели и задачи на медицинския стандарт за ограничаване на разпространението на ВБИ и на антимикробната резистентност (AMP) посредством упражняване на епидемиологичен надзор и контрол и системно провеждане на профилактични мерки. Стандартни предпазни и допълнителни (изолационни/бариерни) мерки.

 [Презентация към лекция № 8... \(PR8_VBI2_MAGISTRI_HEZZ_UZG.pdf\)](#)

март, 2020

Изготвил,
/доц. д-р Таня Петкова, дм/
/доц. д-р. В. Бирданова, дм/